

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-12-10
Besvaras senast
2021-01-15

Till statsrådet Lena Micko (S)

2020/21:230 Kommuners medverkan till ofrivillig bosättning i en annan kommun

Att en kommun uppmanar socialt utsatta att flytta trots att de inte vill, eller ställer krav på en flytt som villkor för ekonomiskt stöd, kallas för social dumpning. Detta sätt att agera har blivit allt vanligare i Sverige de senaste åren. Enligt en kartläggning som Statskontoret gjort svarade 63 procent av de 191 kommuner som deltog att de tagit emot nya invånare som har fått hjälp av sin tidigare hemkommun att flytta.

I de flesta fall är det små kommuner i glesbygd som drabbas. Exempel på kommuner som drabbats är Kramfors, Finspång, Tierp och Heby.

I UNT den 29 november 2020 säger Jenny Johnsson, enhetschef på Individ- och familjeomsorgen för vuxna i Heby kommun: "I storstadskommunerna ser vi ofta att nyanlända personer får tillfälliga bostadskontrakt under etableringstiden i Sverige. När de kontrakten sedan går ut har vi märkt att det är väldigt många som har fått hjälp att söka sig till Heby."

Enligt Statskontoret är det vanligt att utsatta uppmanas att flytta från rika kommuner med bostadsbrist till fattiga kommuner med överskott av bostäder. De konstaterar att det vanligaste är att den kommun som tar emot nya invånare som har behov av ekonomisk hjälp har låga skatteinkomster och hög arbetslöshet.

Enligt utredningen är det fyra grupper som utsätts för så kallad aktiv medverkan, nämligen nyanlända, personer med missbruk eller andra sociala problem, strukturellt hemlösa och personer i behov av skyddat boende.

De bostäder som de nyinflyttade får genom aktiv medverkan är ofta belägna utanför tätorten, med sämre kommunikationer och längre till skola och annan samhällsservice. Möjligheten att få ett arbete är också ofta begränsad. Detta leder till sämre möjligheter att etablera sig i samhället, konstaterar Statskontoret.

Flera kommunföreträdare förklarar att barnen riskerar att bli de stora förlorarna genom de upprepade flyttar som aktiv medverkan kan innebära, bland annat då upprepade skolbyten försämrar till exempel skolprestationerna.

Den viktigaste faktorn bakom aktiv medverkan är bostadsbristen i många kommuner, men enligt Statskontoret kan det ”även finnas ekonomiska motiv bakom”, även om det är ”tveksamt om någon kommun öppet skulle erkänna detta”.

Statskontoret föreslår nu att Socialstyrelsen får i uppdrag att tydliggöra för kommunerna att de inte har rätt att ställa som krav för fortsatt försörjningsstöd att berörda personer söker bostad utanför den egna kommunen eftersom det strider mot socialtjänstlagen. Man föreslår att länsstyrelserna får i uppdrag att verka för samarbete mellan kommuner i respektive län för att motverka social dumpning. Statskontoret föreslår vidare att regeringen inför lättnader i sekretessbestämmelserna.

För ett växande antal kommuner är det nu angeläget att dessa åtgärder snabbt kommer på plats.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Lena Micko:

Vilka åtgärder avser regeringen att vidta med anledning av Statskontorets rapport?

.....

Mikael Oscarsson (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander